

УДК 336.71:330:131.7

О. В. Третьякова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8993-9051>

В. М. Харабара,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8555-6440>

Р. І. Грешко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3054-356X>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.5.37

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКУ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ НОРМАТИВІВ ЛІКВІДНОСТІ ДЛЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ

O. Tretyakova,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Finance and Credit, Chernivtsi Yuriy Fedkovich National University

V. Kharabara,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Finance and Credit, Chernivtsi Yuriy Fedkovich National University

R. Greshko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Finance and Credit, Chernivtsi Yuriy Fedkovich National University

BANK LIQUIDITY AND THE EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF NEW LIQUIDITY RATIOS FOR THE COUNTRY'S BANKING SYSTEM

В статті досліджено сучасні особливості регулювання ліквідності банків України. Систематизація літературних джерел та підходів до вирішення проблеми аналізу ліквідності комерційних банків свідчить про те, що більшість дослідників не дійшли згоди про довгострокову ефективність застосування нових нормативів ліквідності, рекомендованих Базелем III у зв'язку з дискусійним характером щодо планування чистих грошових потоків в довгостроковому періоді. Актуальність вирішення даної наукової проблеми полягає в тому, що ефективний аналіз ліквідності банку дозволяє підвищити прибутковість його діяльності та його фінансову стійкість у зв'язку з більшою результативністю врахування динаміки потоків ліквідних грошових коштів в плановому періоді. Об'єктом дослідження є процеси аналізу ліквідності банків України, тому що саме вони сприяють покращенню загальної системи фінансового менеджменту банківських установ, а також позитивно впливають на фінансову стійкість та платоспроможність банків. Доведено, що державне регулювання ліквідності банків слід розглядати на мікро- та макrorівнях та в комплексі. Визначено особливості регулювання банківської

ліквідності на мікрорівні. Оцінено ступінь виконання банками економічних нормативів ліквідності. Здійснено аналіз причин, що сприяли запровадженню загально прийнятих у світі підходів оцінки ліквідності, зокрема імплементації нормативів LCR та NSFR. Виявлені та визначені позитивні та негативні наслідки впровадження нових нормативів ліквідності у вітчизняних банках. Крім того, досліджено процес адаптації вітчизняної банківської системи до нових нормативів ліквідності, зокрема визначені складнощі, що виникали в банках під час їх стрес-тестування. Проаналізовано основні досліджень різних науковців визначено поняття ліквідності банку, проаналізовано нормативи ліквідності, в тому числі нові показники LCR і NSFR, доведено що, регулювання ліквідності комерційних банків за допомогою нових нормативів ліквідності є більш дієвим та ефективним у порівнянні з попередньою методикою. Метою статті є визначення змін, що відбулися останніми роками в системі регулювання банківської ліквідності в Україні.

The article studies the current peculiarities of liquidity regulation of Ukrainian banks. The systematization of literary sources and approaches to solving the problem of liquidity analysis of commercial banks shows that most researchers have not agreed on the long-term effectiveness of the new liquidity ratios recommended by Basel III due to the controversial nature of planning net cash flows in the long term. The relevance of solving this scientific problem lies in the fact that an effective analysis of a bank's liquidity allows increasing the profitability of its activities and its financial stability due to the greater efficiency of taking into account the dynamics of liquid cash flows in the planning period. The object of the study is the processes of analyzing the liquidity of Ukrainian banks, since they contribute to the improvement of the overall financial management system of banking institutions, as well as have a positive impact on the financial stability and solvency of banks. The author proves that the state regulation of bank liquidity should be considered at the micro and macro levels and in a complex. The features of bank liquidity regulation at the micro level are determined. The degree of fulfillment of economic liquidity ratios by banks is estimated. The reasons that contributed to the introduction of globally accepted approaches to liquidity assessment, in particular the implementation of LCR and NSFR standards, are analyzed. The positive and negative consequences of the introduction of new liquidity ratios in domestic banks are identified and defined. In addition, the process of adaptation of the domestic banking system to the new liquidity ratios is studied, in particular, the difficulties that arose in banks during their stress testing are identified. Based on the research of various scholars, the author defines the concept of bank liquidity, analyzes liquidity ratios, including the new LCR and NSFR indicators, and proves that regulation of commercial banks' liquidity using the new liquidity ratios is more efficient and effective than the previous methodology. The purpose of the article is to identify the changes that have occurred in recent years in the system of bank liquidity regulation in Ukraine.

Ключові слова: ліквідність банку, ліквідність банківської системи; ризик ліквідності банку; управління ліквідністю банку; нормативи ліквідності банку, нормативи ліквідності, LCR, NSFR, регулювання ліквідності.

Key words: bank liquidity, banking system liquidity, bank liquidity risk, bank liquidity management, bank liquidity ratios, liquidity standards, LCR, NSFR, liquidity regulation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ліквідність банківської установи являється основою ефективного виконання своїх функцій як окремим банком, а також банківською системою в цілому, так як зумовлює їх фінансову стійкість, надійність і конкурентоспроможність. Сьогодні забезпечення ліквідності являється основним завданням, тому що саме ліквідність визначає й забезпечує збалансованість коштів відповідно до потреб банку, рівень його надійності та спроможності на ринку. Недостатня або над-

лишкова ліквідність негативно впливає на економічні відносини як на мікро- так і на макро- рівнях. Ефективне управління ліквідністю являється необхідною умовою забезпечення безперебійної роботи банку, оптимального розподілу, а також використання банківських ресурсів. Запроваджені останнім часом нові показники ліквідності LCR, NSFR надали змогу оцінити ефективність застосування нових нормативів ліквідності з точки зору надійності функціонування українських банківських установ.

Таблиця 1. Основні підходи до визначення категорії "ліквідність" банку

Поняття	Визначення	Автор
Ліквідність - це	це здатність банку своєчасно і в повному обсязі виконувати взяті на себе балансові та позабалансові зобов'язання та своєчасно і в повному обсязі забезпечити можливі потреби платоспроможних клієнтів у кредитних коштах за умови збереження постійної позитивної маржі між середньою вартістю наданих та залучених коштів.	О. Дзюблук, В. Рудан
	здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів (надання кредитів, інші витрати)	О. Павленко
	здатність банку швидко і без зайвих втрат перетворювати власні активи у готівкові кошти у необхідній валюті та у відповідний строк, мобілізувати кошти з інших джерел для своєчасного і повного погашення усіх своїх зобов'язань та отримання готівки в будь-який час із незначними витратами»	І. Косарева
	спроможність банку відповідати за своїми зобов'язаннями в термін і без втрат, тобто відображає спроможність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань перед клієнтами банку	В. Крилова, Р. Набок
	спроможність банку своєчасно та в повному обсязі виконувати власні грошові зобов'язання, сприяти його розвитку на основі нарощування обсягів операцій відповідно до стратегії розвитку установи та попиту на ринку банківських послуг	В. Міщенко, А. Сомик
	можливість постійно і безперерійно задовольняти потреби у грошових коштах, трансформувати свої активи в готівку без суттєвої втрати їхньої вартості або в будь-який момент запозичити кошти на ринку за середньою ставкою для поповнення ліквідності	Г. Карчева
	базовий показник захищеності клієнтів у ситуаціях, коли банк зобов'язаний погасити свої заборгованості у найкоротший термін	М. Литвинюк, В. Демиденко
	узагальнююча якісна характеристика діяльності банку, що характеризує його надійність і здатність забезпечувати своєчасне виконання своїх зобов'язань	І. Лис

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження проблематики забезпечення ліквідності банків хоча не є новою але залишається дуже актуальною для економічної науки. Вагомий вклад в дослідження проблем застосування коефіцієнтів ліквідності, вивчення особливостей застосування нормативів ліквідності LCR і NSFR здійснили відомі науковці, такі як: С. Безвух, О. Вовчак, В. Волкова, А. Єпіфанов, В. Коваленко, Т. Крісталь, Л. Миненко, Л. Примостка, І. Сало, Ю. С. Ребрик, Д. Рябіченко, А. Сомик та ін.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета статті — є визначення сутності поняття "ліквідність банку", ефективність впровадження нових нормативів ліквідності LCR та NSFR в практику діяльності банків і їх вплив на функціонування українських банківських установ.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Враховуючи значення ліквідності як для банківської системи, так і для кожної банківської установи, необхідно визначити її сутність, розглянути існуючі в науковій літературі тлумачення щодо її змісту. Сьогодні не має однозначного визначення банківської ліквідності. Зауважимо, що залежно від цілей аналізу або досліджень, окремі науковці наводять різні тлумачення сутності категорії "ліквідність банку". Існує два основних підходи до трактування даного поняття: по-перше, ліквідність банку визначається як можливість використання деякого активу банку як готівкових коштів або швидкого перетворення його в готівку, а також як здатність активу зберігати при цьому свою номінальну вартість незмінною; по-друге, ліквідність банку трактується як якісна характеристика об'єкта економічних відносин, як здатність погашати свої зобов'язання в

строк. Основні підходи до визначення поняття ліквідності банку представлені в Таблиці 1.

Отже, ліквідність банку забезпечується збалансованістю активів та пасивів та відповідністю строків розміщення активів до строків залучення пасивів згідно з банківським балансом.

Ризик ліквідності — це неспроможність банку виконати свої зобов'язання в момент погашення без негативного впливу на фінансовий стан банку. Ефективне управління ризиком ліквідності забезпечує спроможність банку виконувати свої зобов'язання в момент погашення й зменшує ймовірність розвитку несприятливої ситуації. Це набуває важливого значення з огляду на те, що криза ліквідності навіть в одній банківській установі може мати системні наслідки.

Управління ліквідністю банків — необхідна умова їх ефективної діяльності та, як наслідок, стабільної банківської системи країни. "Управління ліквідністю здійснюється з такими цілями: здійснення ефективної грошово-кредитної політики держави; контроль за діяльністю банків з метою забезпечення стабільності функціонування банківської системи; виконання економічних нормативів ліквідності відповідно до нормативних документів центрального банку; здійснення ефективної банківської діяльності кожної окремої установи з одночасним одержанням прибутку; підтримка достатнього рівня ліквідності в банківській системі для безпечного функціонування банківських інститутів; забезпечення довіри вкладників до банківської системи країни в цілому для уникнення ситуацій банківської паніки; попередження системного ризику ліквідності, який неминує призводить до краху та банкрутств" [1].

"Регулювання ліквідності з боку НБУ може здійснюватися за допомогою специфічних важелів, процедур, а коректніше — інструментів. У найпростішому розумінні інструмент — це те, чим безпосеред-

ньо чинять вплив на об'єкт. Адаптуючи дане визначення на банківську сферу і враховуючи специфіку (ліквідність), та основний об'єкт (банк / банківська система), можна стверджувати, що в теорії та практиці банківського менеджменту інструмент являє собою специфічний важіль, за допомогою якого органи контролю (менеджмент окремого банку, центральний банк або міжнародні регулятори) чинять вплив на ліквідність з метою приведення її до бажаного рівня" [2].

Так, у Постанові НБУ № 615 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи" структуровано інструменти регулювання ліквідністю банку і банківської системи [3].

Сьогодні регулювання ліквідності банківської системи здійснюється в межах визначених монетарних параметрів та в обсягах, що необхідні для їх збалансування й управління грошово-кредитним ринком. Це досягається шляхом застосування стандартних інструментів.

Основною метою інструментів управління ліквідністю банківської установи — це забезпечення оптимального рівня ліквідності, задля виконання всіх вимог кредиторів банку. Інструменти управління ліквідністю банківської установи мають забезпечити оптимальний рівень ліквідності для досягнення поставленої мети. На макрорівні управління ліквідністю банківських установ здійснює НБУ за допомогою таких інструментів, як обов'язкові економічні нормативи, резервні вимоги, стабілізаційні кредити, ставка рефінансування.

Позитивно на ліквідності банківських установ і безпеці їх ліквідності позначилися регуляторні новації НБУ, що запроваджені регулятором останніми роками. Так, НБУ в 2016 р. було запроваджено новий інструмент екстреної підтримки ліквідності банківських установ — Emergency liquidity assistance — з метою покриття тимчасового дефіциту ліквідності банків за вичерпання інших джерел її підтримки. В 2017 р. банківським установам було створено умови для більш ефективного управління валютною ліквідністю завдяки збільшенню можливого обсягу закупівлі валюти на міжбанківському ринку у власну позицію (з 0,5% до 1% від розміру регулятивного капіталу), що також позитивно позначилося на ресурсоутворювальній, кредитній, валютній безпеках, безпеці ліквідності банківських установ і фінансовій безпеці банку загалом.

У 2018 р. НБУ для більш точної оцінки ліквідності запровадив новий пруденційний норматив — коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR). Це мінімально необхідний рівень ліквідності банку для покриття чистого очікуваного відпливу коштів з банківської установи протягом 30 днів з урахуванням стрес-сценарію. Це сприяло підвищенню рівня ресурсоутворювальної, депозитної безпеки, безпеки ліквідності банківських установ і фінансової безпеки банку загалом. Введений новий коефіцієнт LCR за 2019 рік досягнув нормативного значення 100%. НБУ протягом періоду його запровадження поетапно підвищував норматив коефіцієнта — з 80% до 100% на-

прикінці 2019 року. Це підтверджує забезпечення банківських установ ліквідністю в розмірах, що достатні для повного виконання своїх зобов'язань впродовж 30 днів в умовах кризи в національній, а також в іноземних валютах.

У лютому 2020 р. НБУ уточнив вимоги банкам до виконання нормативу LCR в іноземній валюті, співвідношення зобов'язань яких в іноземній валюті до всіх зобов'язань становить менше 5%. Так, банківські установи розраховуватимуть LCR в іноземній валюті для цілей нагляду, але не будуть мати зобов'язання забезпечувати дотримання його значення на рівні 100%. Такий підхід зменшить регуляторне навантаження на банківські установи, що не працюють з іноземною валютою та сприятиме підвищенню рівня валютної безпеки, безпеки ліквідності банку.

З серпня і до кінця 2020 р. у тестовому режимі, а з 2021 р. — став обов'язковим для застосування — введений коефіцієнт чистого стабільного фінансування чи NSFR (англ. Net Stable Funding Ratio). Його мінімальне значення — не менше 100%).

Отже, сьогодні "основними економічними нормативами які встановлені НБУ, для регулювання ліквідності є:

— коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) — норматив ліквідності, який установлює мінімально необхідний рівень ліквідності для покриття чистого очікуваного відпливу грошових коштів протягом 30 календарних днів з урахуванням стрес-сценарію. Нормативне значення LCR складає 100 %" [4];

— "коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR) — норматив ліквідності, який установлює мінімально необхідний рівень стабільного фінансування, достатній для забезпечення фінансування діяльності банку на горизонті один рік. Банк розраховує зазначений коефіцієнт відповідно до "Методики розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)" [5].

Встановлені НБУ нормативи ліквідності банківських установ, спрямовані на забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. Вказані нормативи ліквідності оцінюються з позиції потоку грошових коштів з урахуванням як притоків, так і відтоків (надходжень і потреб) грошових коштів, що дає змогу прогнозувати ризики ліквідності банків та мінімізувати їх.

В даний час проблема ліквідності банків є дуже актуальною. Метою аналізу ліквідності банку є оцінка та прогнозування можливостей банку щодо своєчасного виконання своїх зобов'язань за умови збереження достатнього рівня доходності. Перед банком постає завдання пошуку оптимального співвідношення між активами та зобов'язаннями як зі сторони забезпечення потреб ліквідності, так і їх доходності й вартості. Для прикладу розглянемо як воно вирішується в ПАТ КБ Приватбанк.

Для моніторингу поточного стану ліквідності АТ КБ Приватбанк здійснює управління ліквідністю в межах операційного дня за допомогою побудови платіжного календаря банку, проводячи щоденний розрахунок показників ліквідності відповідно до вимог НБУ. Оцінку

Таблиця 2. Динаміка нормативів ліквідності АТ КБ Приватбанк, відповідно до вимог НБУ за 2017–2021 роки

Норматив	Вимоги	Роки				
		01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022
Норматив миттєвої ліквідності (Н4)	≥ 20%	32,47	43,46	скасовано 02.09.2019 р.		
Норматив поточної ліквідності (Н5)	≥ 40%	155,54	141,98	скасовано 02.09.2019 р.		
Норматив короткострокової ліквідності (Н6) <i>скасовано з 23 березня 2022 р.</i>	≥ 60%	99,76	97,74	100,41	92,92	93,76
Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами (LCR _{ВВ})	не менше 100%	введено з 01.01.2019 р.		268,26	278,23	258,85
Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю в іноземній валюті в гривневому еквіваленті (LCR _{ІВ})	не менше 100%	введено з 01.01.2019 р.		307,71	218,18	200,36
коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)	не менше 90%	введено з 01.01.2021 р.				156,57

дотримання банком показників ліквідності наведено в таблиці 2.

Поняття ліквідності банку нерозривно пов'язано з категорією ризику. Ризик ліквідності означає, що існує ймовірність виникнення негативних подій у процесі діяльності банку, які викликані незбалансованістю структури активів і пасивів за термінами та змушують банк у відповідний момент купувати платіжні засоби за вищою ціною або навіть втрачати вартість своїх активів.

Згідно даних звіту АТ КБ Приватбанк: "Ризик ліквідності — імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки" [6].

Таким чином можна виділили ряд чинників, що можуть впливати на ліквідність АТ КБ Приватбанк, враховуючи сьогодишню політично та економічно нестабільну ситуації в країні (Таблиця 3).

"Стратегічними завданнями політики АТ КБ Приватбанку в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрації залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо" [7].

В свою чергу контроль за ризиком ліквідності в АТ КБ Приватбанк реалізується за допомогою дотримання, як відповідних регуляторних норм ліквідності, а саме: короткострокової, покриття ліквідністю (LCR) та нормативу довгострокової ліквідності (NSFR), так і відповідних лімітів та вимог щодо обсягу високоякісних ліквідних активів, показниками розривів ліквідності та показниками концентрації джерел фінансування. Зас-

тосування інструментів моніторингу достатності та якості компонентів ліквідності, планування та прогнозування її обсягів, регулювання рівня ліквідності банку шляхом застосування профілактичних заходів, контроль за станом всіх складових ліквідності — все це в комплексі надає можливість АТ КБ Приватбанк залишатися фінансово стійким навіть в умовах системної фінансової кризи.

З метою ефективного управління ліквідністю для сприяння забезпечення підвищення рівня фінансової безпеки банківської установи вітчизняними банками задіяно переважно правління банку, наглядові ради та спеціалізовані департаменти та управління, що концентруються на ризиковій проблематиці та переймаються чи виключно ризиками, що пов'язані з формуванням і використанням ліквідності, а також іншими ризиками.

Тривалий час в банківській системі України наявна надлишкова ліквідність, про надлишкову ліквідність свідчать виконання нових нормативів LCR та показника NSFR. Це означає, що банки максимально ефективно не використовують наявні ресурси та втрачають можливість отримання додаткового доходу, це призводить до недокредитування економіки та перенаправлення вільних ресурсів у державні цінні папери, що дозволяє банкам підтримувати ліквідність на високому рівні, але й не втрачати максимально доходів, тому що переважаюча кількість цінних паперів у портфелі банків високодохідні (ОВДП та депозитні сертифікати НБУ) і рефінансується НБУ.

Проте війна внесла свої корективи. У нових обставинах воєнного часу, банківська система України отримала нові виклики. У перші дні після початку війни банки взяли в НБУ рекордні обсяги рефінансування, аби підтримати власну ліквідність та забезпечити запити клієнтів на зняття коштів та розрахунки. На початок листопада 2022 р. українські банки

Таблиця 3. Основні чинники впливу на ліквідність АТ КБ Приватбанк

Чинники впливу на ризик ліквідності АТ КБ «Приватбанк»	Внутрішні чинники	Зовнішні чинники
		<ul style="list-style-type: none"> – структура та динаміка активів і пасивів; – якість кредитного портфеля і портфеля цінних паперів; – рівень організації банківського менеджменту і маркетингу; – кваліфікація і досвід управлінського персоналу; – репутація банку; – структура і динаміка клієнтської бази

акумулювали на своїх кореспондентських рахунках та в депозитних сертифікатах НБУ рекордні обсяги тимчасово вільних коштів — понад 400 млрд. грн. Попри складну ситуацію в економіці, яку спровокувала війна, обсяги надлишкової ліквідності зростають. Якщо влітку вони коливалися в межах 200—250 млрд. грн, то восени перетнули позначку 300 млрд. грн і стрімко попрямують у напрямку половини трильйона гривень.

ВИСНОВКИ

Отже, ліквідність банку — це здатність банку забезпечити повне і своєчасне виконання своїх фінансових зобов'язань. Рівень банківської ліквідності безпосередньо впливає на стійкість всієї банківської системи. Важливим напрямом функціонування банку та його ефективного управління являється аналіз ліквідності з використанням методів, що враховують його особливості та дотриманням обов'язкових економічних нормативів, запроваджених НБУ. Для ефективного управління ліквідністю банки повинні здійснювати аналіз ліквідності на основі тих методів, які враховують їхні особливості з одночасною умовою дотримання нових економічних нормативів. Ліквідність банку є запорукою його надійності та являється основою його довгострокової діяльності. Запровадження НБУ нових нормативів ліквідності сприяло зниженню ризику кризи ліквідності українських банків і сприяло підвищенню платоспроможності банків, що в цілому позитивно позначилося на зростанні системної стабільності банківського ринку.

Література:

1. Чібісова В. Ю. Проблема забезпечення ефективного регулювання ліквідності банків в сучасних умовах. *Бізнесінформ*. 2020. № 2. С. 350—357. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-2_0-pages-350_357.pdf (дата звернення: 23.01.2023 р.).
2. Чібісова В. Ю. Удосконалення інструментів регулювання ліквідності банків України. *Вісник Університету банківської справи*. 2017. № 1 (28) С. 51—59. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2021/77.pdf (дата звернення: 23.01.2023 р.).
3. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: Постанова Правління НБУ № 615 від 17.09.2015. URL: zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 24.01.2023 р.).
4. Постанова Правління НБУ "Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR)" від 15 лютого 2018 року № 13. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 24.01.2023 р.).
5. Постанова Правління НБУ "Про запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)" від 24 грудня 2019 року № 158. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 23.01.2023 р.).
6. Звіт АТКБ Приватбанк. Офіційний сайт АТКБ "Приватбанк". URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 24.01.2023 р.).
7. Офіційний сайт АТКБ "Приватбанк". URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 24.01.2023 р.).

8. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції (у розрізі банків). Національний Банк України. 2022. URL: <https://bank.gov.ua>. (дата звернення: 25.01.2023 р.).

9. Карлін, М., Шматковська, Т., Борисюк, О. Банківські інновації в умовах формування цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/447/429> (дата звернення: 26.01.2023 р.).

10. Корнєєв В. В. Особливості і нові можливості розвитку банківської системи України. Криза банківської системи: причини і шляхи виходу. Матеріали Науково-практичної конференції, м. Київ, 10 червня 2015 року. Асоціація українських банків: Університет банківської справи НБУ (м. Київ); відп. ред. С.М. Аржевітін. К.: УБС НБУ, 2015. С. 65—67.

11. Косарева І.П., Крамська Д.О. Ліквідність банку: сутність та вплив основних факторів на діяльність банків. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 29. С. 99—103. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/29_1_2018/22.pdf (дата звернення: 26.01.2023 р.).

12. Краснова І. В. Роль та місце банківської системи в забезпеченні економічного зростання в умовах фінансової інтеграції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 21. С. 63—69. URL: http://www.invest-plan.com.ua/pdf/21_2016/13.pdf (дата звернення: 28.01.2023 р.).

13. Коваленко В. Роль банків в економічному зростанні в умовах глобалізації фінансового простору. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. [Тернопіль, 8—9 верес. 2021 р.], редкол.: О. М. Десятюк, А. Я. Кізіма, О. І. Тулай та інш. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 181—183. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45164/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202021.pdf> (дата звернення: 28.01.2023 р.).

14. Еркес О., Гордієнко Т. Нові нормативи ліквідності в системі ризик-орієнтованого нагляду за діяльністю банків України. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/20_ukr/82.pdf (дата звернення: 28.01.2023 р.).

15. Новосьолова О.С. Ліквідність банку та банківської системи України як індикатор ефективності банківської діяльності. *Гроші, фінанси і кредит*. 2020. Том 31 (70). № 3. С. 76—82. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_2/16.pdf (дата звернення: 30.01.2023 р.).

16. Карлін, М., Шматковська, Т., Борисюк, О. Банківські інновації в умовах формування цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/447/429> (дата звернення: 30.01.2023 р.).

References:

1. Chibisova, V. Y. (2022), "Problem of ensuring effective regulation of banks' liquidity in modern conditions", *Businessinform*, [Online], vol. 2, pp. 350—357, available at: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-2_0-pages-350_357.pdf (accessed January 23, 2023).

2. Chibisova, V. Y. (2017), "Improvement of instruments for regulating the liquidity of Ukrainian banks", Bulletin of the University of Banking, vol. 1 (28), pp. 51-59, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/77.pdf (accessed January 23, 2023).

3. National Bank of Ukraine (2015), "Regulation on the use of standard instruments for regulating liquidity of the banking system by the National Bank of Ukraine", available at: zakon.rada.gov.ua (accessed January 24, 2023).

4. National Bank of Ukraine (2018), Resolution of the Board of the NBU "On the Introduction of the Liquidity Coverage Ratio (LCR)", available at: <https://bank.gov.ua> (accessed January 24, 2023).

5. National Bank of Ukraine (2019), Resolution of the Board of the NBU "On the Introduction of the Net Stable Funding Ratio (NSFR)", [Online], available at: <https://bank.gov.ua> (accessed January 23, 2023).

6. Official website of JSC CB Privatbank (2023), "Report of JSC CB Privatbank", [Online], available at: <https://privatbank.ua> (accessed January 24, 2023).

7. Official website of JSC CB Privatbank (2023) [Online], available at: <https://privatbank.ua> (accessed January 24, 2023).

8. National Bank of Ukraine (2022), "Economic standards and limits of open currency position (by banks)", [Online], available at: <https://bank.gov.ua> (accessed January 25, 2023).

9. Karlin, M., Shmatkovska, T. and Borysiuk, O. (2021), "Banking innovations in the context of the formation of the digital economy", Economy and Society, vol.27, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/447/429> (accessed January 26, 2023).

10. Kornieiev, V. V. (2015), "Features and new opportunities for the development of the banking system of Ukraine", Crisis of the banking system: causes and ways out. Materials of the Scientific and Practical Conference, Association of Ukrainian Banks: University of Banking of the National Bank of Ukraine, Kyiv, Ukraine, June 10, pp. 65—67.

11. Kosareva, I.P. and Kramaska, D.O. (2018), "Bank liquidity: the essence and influence of the main factors on the activity of bank", Black Sea Economic Studies, vol. 29, pp. 99—103, available at: http://bses.in.ua/journals/2018/29_1_2018/22.pdf (accessed January 26, 2023).

12. Krasnova, I. V. (2016), "The role and place of the banking system in ensuring economic growth in the context of financial integration", Investments: practice and experience, vol. 21, pp. 63—69, available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2016/13.pdf (accessed January 28, 2023).

13. Kovalenko, V. (2021), "The role of banks in economic growth in the context of globalization of the financial space", Modern Determinants of Fiscal Policy: Local and International Dimension: Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference, ZUNU, Ternopil, Ukraine, September 8-9, pp. 181—183, available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45164/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80-%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202021.pdf> (accessed January 28, 2023).

14. Erkes, O. and Gordienko, T. (2019), "New liquidity ratios in the system of risk-based supervision of banks in Ukraine", available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/20_ukr/82.pdf (accessed January 28, 2023).

15. Novoselova, O.S. (2020), "Liquidity of the Bank and the Banking System of Ukraine as an Indicator of the Efficiency of Banking Activities", Money, Finance and Credit, vol. 31 (70), no 3, pp. 76—82, available at: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_2/16.pdf (accessed January 30, 2023).

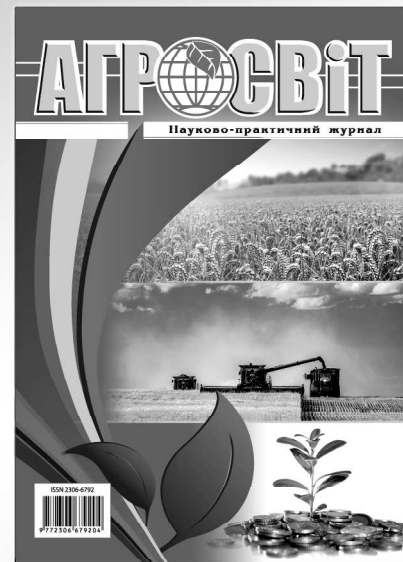
16. Karlin, M., Shmatkovska, T. and Borysiuk, O. (2021), "Banking innovations in the context of the formation of the digital economy", Economy and Society, vol.27, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/447/429> (accessed January 30, 2023).

Стаття надійшла до редакції 08.02.2023 р.

АГРОСВІТ

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292